

[Jørgen Gram.]

Dette Krav har været fremført af det tyske Mindretals Repræsentant her i Tinget adskillige Gange. Selv om det ærede Medlem Hr. Schmidt nu Sandheden tro erkender, at i det store og hele har tyske Mindretal i de hidtil værende Skolekommissioner faaet uhindret Lov til at bestemme over de tyske Skolers indre Forhold, kender vi os selv godt nok til at vide, at hvad man mener at have Krav paa, vil man nødigt bede om. Derfor er nu ogsaa alle enige med Ministeren om at give det ærede Medlem Hr. Schmidt Ret i, at Forældrene til de i tyske Skoler gaende Børn har først Krav paa at bestemme over, af hvem og under hvilke Former Børneundervisningen skal gives. Denne Hovedbestemmelse fandtes allerede i det oprindelige Lovforslag, og ogsaa de danske Forældre i de blandede Distrikter har, hvad jeg i øvrigt ikke skal komme meget ind paa, fordi Ordningen nu ændres saa meget, samme Ret som de tyske Forældre; dette maatte naturligvis ogsaa være en Selvfølge. Men her er den store Forandring sket fra første Behandling til nu. De rent danske Sogne kunde, som nævnt, efter Lovforslaget, som det forelagdes, ikke beholde den gældende Ordning, men vi, der bor der, kunde selvsagt kun mod vor Vilje gaa ind under den foreslaaede Ordning med Forældreraad, som ingen i det øvrige Land er tilfreds med, og med store Skolekommissioner, der ikke giver socialt, religiøst og folkeligt forskelligt anlagte Skoledistrikter Selvbestemmelsesret i Skolesager. En tilfældig Opdeling af de sønderjyske Landsdele med ringere Indflydelse for Forældrene i de rent danske Kommuner end i de blandede gaar ikke, og denne Grænse vilde endda maatte forskydes, hvis der i en Kommune forsvandt en tysk Skole eller dukkede en ny tysk Skole op.

Ligesom vi ikke har villet gøre Spørgsmaalet til en Partisag, anerkender vi Ministerens Villighed til at naa til et for alle antageligt Resultat. Det er i Korthed følgende: Forældre og Værger, der paa Valgets Tidspunkt har Børn i en Skole, vælger blandt samtlige Kommunens Beboere af et Skolenævn paa 5 Medlemmer de 4, men alle Kommunens kommunale Vælgere vælger en samlet Skolekommission paa 5, 7 eller 9 Medlemmer efter Kommunalbestyrelsens Bestemmelse. De fire af Forældrene valgte Medlemmer af Skole-raadet vælger det femte Medlem blandt Skolekommissionens Medlemmer. Det er af stor Betydning, at samtlige Beboere i

en Kommune er valgbare til Skolenævnet. Der gives derved Adgang til at faa særlig interesserede og kvalificerede med i det Arbejde, som Skolenævnet faar som sin Opgave.

Denne bliver i det væsentlige den samme som de hidtil værende smaa Skolekommissioners, nemlig at varetage alt det, som har med det kulturelle at gøre: for det første Indstilling til Besættelse af Lærerembeder, ikke gennem den store Skolekommission, men kun gennem Kommunalbestyrelsen, til Skoledirektionen; for det andet Udarbejdelse af og Udkast til Undervisningsplan; for det tredje Bestemmelse om, hvilke Undervisningsmidler der skal bruges; dog skal Bestemmelsen herom forelægges Skoledirektionen til Godkendelse; for det fjerde skal det træffe Bestemmelse om Aarsprøvernes Omfang og Afholdelse og føre det almindelige Tilsyn.

Den af samtlige kommunale Vælgere valgte Skolekommission faar som sin Opgave for det første at paase, at alle undervisningspligtige Børn i Kommunen nyder en Undervisning, der kan staa Maal med, hvad der kræves i Folkeskolen, samt træffe Foranstaltning til Undervisning af saadanne Børn, der ikke kan undervises i de almindelige Skoler. For det andet skal Skolekommissionen føre Tilsyn med de privat underviste Børn og private Skoler og, for saa vidt Loven kræver det, med Aften- og Ungdomsskoler i Kommunen. Det er en Selvfølge, at det ikke er et nyt bestaltet Tilsyn, der kan komme og blande sig i Ditten og Datten, som ikke udtrykkeligt er henlagt under det. Kun hvor Loven kræver et vist Tilsyn, har Skolekommissionen en Opgave. Dernæst, hvis der i en Kommune til Sløjd og kvindelig Husgerning, det vil sige Skolekøkken, er samlet flere Skolers Elever paa eet Sted, har Skolekommissionen Tilsyn dermed. Den skal udarbejde Kommunens Skoleplan, det vil sige Planen for, hvordan en Kommunes hele Skolevæsen skal ordnes.

Ud over de bestemte Beføjelser, som er tillagt Skolenævnet uden Indblanding, har Kommunalbestyrelsen og højere Myn-dighed Ret til at forlange Udtalelser om Spørgsmaal vedrørende Skolen af Skolekommissionen, og Skolekommissionen skal indstille en Lærer til Afsked efter de gældende Regler, hvis saadant maatte forekomme; i øvrigt har den de Forretninger, som ikke er tillagt Skolenævnet. Det ser jo ikke ud af saa lidt, men i Virkeligheden har Skolekommissionen ud over den økonomiske Indflydelse gennem Skoleplanen for Kommunen kun de mindre betydningsfulde Op-